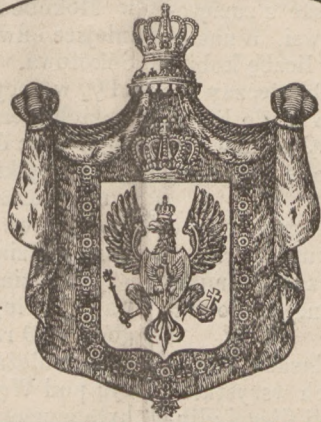

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Kraków, 13. Lutego. — Czas dzisiejszy donosi, że Wąchock znów zajęli powstańcy i 5000 powstańców pod dowództwem Langiewicza stoi pod Wąchockiem i Słupią. Miano także znów stoczyć bitwę.

Warszawa, 13. Lutego. — (Zapewne z Dziennika Powszechnego). W Modlinie rozstrzelano dwóch przywódców powstania. W Opocznie mieli powstańcy zabić swego dowódcę i rozpierchnąć się. — Zdanowicz dowódca powstańców w lubelskiem miał się poddać. — W płockiem miała Moskwa znieść kilka hufców powstańczych.

Zara, 13. Lutego. — Książę czarnogórski wysłał wojewodę Mutanowicha do Konstantynopola w sprawie wojskowej drogi i ostepów.

Berlin, 14. Lutego. — Najj. Pan raczył nadać tajnemu radcy lekaarskiemu i rejencyjnemu Dr. Zitterland w Akwizgranie order orła czerwonego 3ej klasy na pętlicy.

Berlin, 13. Lutego. — Korespondent berliński pisze do Gazety Wroclawskiej: Norddeutsche Allg. Ztg., organ p. Bismarka mówi we wstępnym artykule o kwestyi interwencji, co następuje:

»Przed kilku dniami wystąpiliśmy z zaprzeczeniem przeciw jednej z tutejszych gazet, która twierdziła, że z Paryża uczyniono przedstawienia gabinetom w Wiedniu i Berlinie, aby zapobiedz interwencji okazać się mającej za konieczną. Gdyby taki przypadek mógł się wydarzyć, nie znajdujemy się w tem położeniu, abyśmy przywiązywali wielką wagę do tych przyjacielskich i sąsiedzkich propozycy, choćby one pochodziły z nad Sekwany lub z tamtej strony kanału. Nawet nowo założone przedsiębiorstwo wielkiego mocarstwa nad Po (neutablrte Grossmachtsgeschäft) postawiłoby nas zimnymi. Bo polska kwestya sama przez się wymaga ścisłego trzymania obu mocarstw niemieckich z Rosyą, a to powiększyłoby jeszcze ściślejsze stosunki, gdyby zagraniczna polityka starała się pokrzyżować owo sprzymierze. Przy kwestyach atoli wszelkiego rodzaju, które dziś zajmują europejską dyplomacyą, nie łatwą jest rzeczą przypuścić, aby zagraniczne jakiegokolwiek mocarstwo za stosowne poczytało mogło dla swoich interesów, tak dobitnie przypomnieć trzem wielkim mocarstwom solidarność ich interesów.«

Korespondent berliński na to czyni uwagę: niewiemy, czy to jest rzeczą dobrą, w tej chwili, tak przemawiać, — jak to czyni organ ministerjalny. Tymczasem nie poczytujemy za tak niebezpieczne powstanie polskie; gdyby się ono miało tak rozszerzyć, iżby rząd rosyjski sam nie był w stanie go potłumić, to kwestya interwencji nabrałaby jeszcze wielkiego znaczenia. Wówczas nowo założone przedsięwzięcie wiel. mocarstwa mogłoby przeważnie odciągnąć Austryą od solidarności trzech wielkich mocarstw wschodnich. A gdyby Anglia i Francja rzeczywiście chciały wspólnie wystąpić, — wówczas nieobawiamy się wprawdzie niczego, ale poczytujemy podobne występowanie za niewczesne.

Norddeutsche Allg. Zeitung zbija podania szląskiej gazety, jakoby rząd pruski zamierzał zaciągnąć pożyczkę. Ani się wdano w podobne układy, ani też je zamierzono.

— Deputowani polscy pp. Kantak i Chlapowski zapowiedzieli interpellacyą względem proklamacyi ogłoszonej przez generała komenderującego hr. Walderssee i naczelnego prezesa Horna: 1) czyli i odkąd wielkie księstwo poznańskie popadło w stan wyjątkowy administracyi skombinowanej władz cywilnych i wojskowych, 2) czyli kr. ministerstwo stanu urzędowe pochwała to rozporządzenie z d. 1. Lutego 1863 co do osnowy i formy. Podpisało tę interpellacyą 48 deputowanych między którymi jest 16 polskich.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 11. Lutego. — Sosnowice wciąż w ręku powstańców, jak donosi National Zeitung, a urzędnicy rządu tymczasowego narodowego zatrudniają się tam ekspedycyą celną. Dziś odebrano tu urzędowy raport, że miasto Rawa powiatowe zajęli powstańcy w liczbie 3000. Dowódca tego oddziału hr. Strojnowski odbierał od urzędników i mie-

szkańców przysięgę na wierność nowemu rządowi i ogłosił rząd tymczasowy. Dawniejszych urzędników pozostawił na posadach. Opowiadają sobie w Warszawie o okropnościach, których się Moskale dopuszczają po wsiach i miastach, tatarskie spustoszenia Tomaszowa, Wąchocka, Suchedniowa i mnóstwa innych miejsc, przechodzą wszelką możność opisu. W Tomaszowie rospasane żołdactwo z kozakami powiesili 17 urzędników. Mówią, że niedosyć na tem, rząd niezadowolonym jest z generałów Ramzaja i Korfa, i postanowił w ich miejsce postawić znanego z okrucieństw generała Kryzanowskoja. — Wczoraj 300 młodzieży opuściło Warszawę.

— Gen. Koresp. donosi: główny oddział pod dowództwem Kurowskiego w liczbie 6000 ludzi, znajduje się w Dąbrowie. W tamecznej giserni leżą kule i armaty (?). Domyślają się, że z tamąd wyruszą oddziały powstańców przeciw Częstochowie. Podróźni opowiadają, że Moskale pod Kielcami przysposabiają główną wyprawę przeciw powstańcom.

Katowice, 12. Lutego. — W okręgu olkuskim, jak pisze wroclawska gazeta, dowodzi Apoloniusz Kurowski, brat Kurowskiego, który dawniej mieszkał w Katowicach, a teraz w Krakowie. Apoloniusz Kurowski był dawniej pruskim oficerem, w r. 1846 skazanym został z Mierosławskim w Berlinie na śmierć. Przy zdobyciu przez powstańców dworca kolei w Sosnowicach zabrano tutejszemu kupcowi Koenigsbergerowi 100 centarów ołowiu i dano nań pokwitowanie. Tenże chciał ów kwit sprzedać za 100 rubli, ale nie znalazł kupca. Wyjechał więc do głównej kwatery Kurowskiego i otrzymał od niego swą należytość 680 rubli srebrem.

— Dziwną wyczytujemy wiadomość w Dzienniku poznańskim sobotnim z Warszawy d. 11 Lutego, że w Siemiatyczach było 3000 powstańców i że wszyscy polegli w obronie tego miasteczka w d. 6 Lutego. Tymczasem sam Nazimow w raporcie zamieszczonym w Dzienniku powszechnym mówi o 1000 poległych powstańcach. Jakkolwiek i ta liczba widocznie jest przesadzona w stosunku do niewielkiej siły moskiewskiej, jednakże przesada ta potrzykroć jest spotęgowana w korespondencyi Dziennika poznańskiego, niewiemy cui bono.

— W d. 5. potwierdzonym został wyrok śmierci na wziętych w niewolę między powstańcami porucznika Francewicza i podchorążego Grekowskiego z pułku witebskiego i chorążego Udymowskiego z pułku połockiego. W wyroku powiedziano za dezercyą do buntowników i objęcia dowództwa nad nimi, tudzież za udział w napaści na Radomsk.

— Jak dalece dzienniki dobijają powstańców, pokazuje gazeta wroclawka, przytaczając źródła. I tak Ostsee-Zeitung powiada, że w bitwie pod Wąchockiem poległo 1000 powstańców.

Gdańska Gazeta, że tamże poległo 2000.

Deutsche Allg. Zeitung nakoniec, że powstańców w tej-

że bitwie poległo 5000.

Wszystkie te liczby podają te dzienniki częścią z wiarogodnych częścią z najwiarogodniejszych źródeł.

Warszawa, 12. Lutego. — Szef domu Giwartowski i Rosenthal p. Giwartoski został wypuszczony z cytadeli, ponieważ ze śledztwa okazało się, że żadnych nieutrzymywał stosunków z rewolucyjnym tamecznym komitetem.

Z nad granicy Król. Pols., 13. Lutego. — Rząd tymczasowy wysłał wczoraj 40 powstańców celem obsadzenia Modrzejowa. Rosyjskie pieczęcie uchylono a zaprowadzono polskie: orła z pogonią. Obecnie w całej okolicy nadgranicznej w Królestwie zaprowadzono rząd tymczasowy polski.

Warszawa, 8. Lutego. — Trzeci już dzień mnóstwo wieści krąży po Warszawie o bojach w sandomierskiem województwie pod Suchedniowem i Wąchockiem, którą stoczył dowódca polski Maryan Langiewicz z przeważnymi siłami moskiewskimi. Wieści tu są jeszcze niepewne; wy tam pewniejsze już macie ¹⁾. W Suchedniowie miała być za-

¹⁾ Pisaliśmy już kilkakrotnie o zwycięskiej utarczce powstańców polskich z częścią oddziału wojsk rosyjskich z Kielc wyprawionych, a mianowicie z dwoma szwadronami dragonów i dwiema kompaniami piechoty, utarczce zaszłej 3. t. m., gdy po spaleniu w dniu tym Suchedniowa przez Moskale i wymordowaniu tam ludności posunęli się oni w wąwozy, w których celnym ogniem przyjęli dragonów moskiewskich strzelcy polscy. Kilkakrotnie szarżę dragonów odparli powstańcy, 60 dragonów ubiwszy a 90 wzięwszy do niewoli, oprócz żołnierzy pieszych. Następnie dopiero niedobitki tego oddziału moskiewskiego po-

ciężka walka; Suchedniów przez Moskali spalony. Za Suchedniowem w wąwozach dragony moskiewskie szarżowały na oddział Langiewicza. Szarża kilkokrotnie powtarzająca się była natarczywa, lecz wszystkie zostały odparte przez powstańców z wielką stratą rosyjską. Wzmocnieni Moskale posunęli się pod Wąchock, a walka miała następnie powtarzać się na kilku miejscach, w Parszniewie i w Wąchocku zawsze z zaciętością. Moskale posuwając się do Wąchocka spalili kilka wsi, a następnie Wąchock i wszędzie wycinali bezbronną ludność; liczbę kobiet i dzieci w ogóle zamordowanych podają tu na kilkaset. Ostateczny rezultat boju był taki, że Moskale cofnęli się do Radomia i do Kielc, a Langiewicz ze swoimi nieustraszonemi oddziałami zajął stanowisko podobno w bok Wąchocka¹⁾. O dalszych jego ruchach niemamy wiadomości.

Doszły także wiadomości do Warszawy, że oddział powstańców sformowany w Ojcowie przez pana Kurowskiego, zajął Olkusz, Granice i w Sosnowicach miał potyczkę z kozakami, strażą graniczną i żandarmami. Opanował komorę i jest panem linii kolei żelaznej aż do stacy Łaz.

Oddział zbrojny powstańców pod Skierniewicami w lasach Radziwiłłowskich od kilku dni zatrzymuje pociągi i zabiera z nich wszystkich wojskowych rosyjskich. Takim sposobem zabrał do niewoli fliegeladju-tanta i trzech oficerów. Dowiedziawszy się o tem w książce, zawezwał kto pójdzie na ochotnika z pułków gwardyjskich; poszło do 300 którzy pojechali do Skierniewic koleją, osadzili poprzednio stacją telegraficzną wojskiem. Do odjeżdżających ochotników, miał jen. Korf prze-mową. Działo się to 6. Lutego, w nocy tegoż dnia posłano posiłki nowe. Wczoraj w lasach za Skierniewicami przyszło do boju. Oddział rosyjski zapuścił się w lasy, nagle powitany celnymi strzałami strzelców polskich tak niespodzianie i dzielnie, że poszedł w rozsypkę a zostawiwszy połowę na placu trupem; zaledwie 150 gwardzistów rosyjskich wróciło do Warszawy, nasi rąbiąc ich gonili. Dzisiaj posłać mają w tamtą stronę nowy oddział. Dzisiaj także na trakt radomski wysłano artylerję.

W Dzień. P. owsz. zamieszczono urzędowe rosyjskie doniesienie, że podpułkownik Emanow z oddziałem 480 ludzi piechoty i konnicy i jednym działem wymaszerował z Zamościa i zniósł oddział powstańców z 260 ludzi w Tomaszowie. Tu nie mamy jeszcze pewnych ztamtąd doniesień dla porównania z kłamliwym jak zwykle raportem rosyjskim. Musicie o tem starciu lepiej wiedzieć, bo Tomaszów leży na granicy Galicyi²⁾.

W tymże dzienniku rząd donosi, że oddział powstańców który wyruszył z pod Biały do Janowa w liczbie 600 ludzi, przeprowił się przez Bug na Litwę pod Niemirowem. Przy przeprowie był atakowany, zabito mu kilkunastu ludzi, Moskale stracili także pewną liczbę, lecz przeprowie nie mogli przeszkodzić. Tak więc już są dwa oddziały na Litwie; pierwszy który ucierał się pod Rudką i dąży w głąb Litwy, drugi który przeprowił się pod Niemirowem³⁾. Włościanie białostoccy łączą się z powstańcami.

Na kolei do Bydgoszczy zatrzymali powstańcy panią Rose, która wiozła z Warszawy zaszyte w sukni depesze ważne od rządu rosyjskiego do ambasadorów zagranicą rosyjskich i listy w. księżnej. Depesze odebrano, a samą wolno puszczono.

O boju pod Węgrowem na Podlasiu mamy bardzo dokładne szczegóły. Plan działania rosyjskich wojsk na Węgrów miał układać sam w. książę Konstanty. Ruszył on przeciw temu miasteczku wojska rosyjskie z różnych stron i chciał niemi powstańców w Węgrowie osaczyć i zupełnie zniweczyć. Plan ten niepowiódł się pod tym względem. Wojska rosyjskie z Mińska, z Siedlec, z Łochowa i z za Buga, miały stanąć pod Węgrowem o 3 godzinie w nocy we wtorek t. j. 3. Lutego. Jeden tylko oddział z Mińska idący przez Dobre i Jarnice, przybył na czas oznaczony w liczbie 2 batalionów piechoty, 100 kozaków i z 3 armatami. Drugim traktem na Mokobody szedł z Siedlec drugi oddział rosyjski złożony z 2 batalionów piechoty, 3 szwadronów ułanów, 100 kozaków i z 3 armatami. Trzeci oddział gwardyi Bontempsa szedł z Łochowa na Starą Wieś i Ludwinów, forsownym marszem uszedł w ciągu dnia 40 wiorst, złożony był z batalionu piechoty, 300 kozaków i 2 dział. Czwarty wreszcie miał iść na Sterdyni i Miedzne, ale wcale nieprzybył, bo powstańcy z za Buga zatrzymali go.

Naszych powstańców w Węgrowie pod dowództwem Józefa So-

łączyli się z resztą oddziału wojsk z Kielc wyszłego, oraz z silniejszym jeszcze oddziałem z Radomia posłanym i siły te moskiewskie posunęły się pod Wąchock 4. t. m. paląc po drodze wsie i wycinając w nich ludność. Tu zaszedł drugi bój, jak to donosiliśmy. Strzelcy polscy i podobno mały oddział jazdy narodowej uderzyli na wojsko moskiewskie z jednej, kosynierzy z drugiej strony. Do kosynierów idących do ataku rozpoczęła piechota moskiewska żywy ogień, a nagle odslonięone działa daly ognia kartaczami. Zmieszana część kosynierów, źle prowadzona przez oficera nazwiskiem Moro (z wojska rosyjskiego) rozsy-pała się, reszta cofnęła się; gdy z drugiej strony pomyślnie toczył bój z wojskiem moskiewskiem drugi oddział polski pod wodzą głównego dowódcy Langiewicza. W skutek cofnięcia się kosynierów, część wojsk moskiewskich dotarła do Wąchocka i zapalwszy go racami, poczęła rabować i mordować mieszkańców. Langiewicz cofnąwszy się ku Słupiu zagrażając z boku linii operacyjnej oddziału moskiewskiego, który go ścigać nie śmiał, zmusił go do odwrotu. Jakoż Moskale nie poruszając się głębiej w Sandomierskie, cofnęli się z pod Wąchocka na drogę bitą pod Suchedniów, a z tamtąd część ich wróciła do Kielc a część do Radomia. W boju pod Wąchockiem straty moskiewskie są znaczne, powstańcy polscy mniej stracili ludzi, ale Moskale wymordowali wielu bezbronych mieszkańców, kobiet i dzieci w Wąchocku i w Suchedniowie oraz we wsiach przez które przechodzili. Dokładna liczba wymordowanych przez Moskali mieszkańców nie jest jeszcze znana; również nie jest znana dokładna ilość strat polskich i moskiewskich w samym boju. P. R. Cz.

1) Pod Słupią.

P. R. Cz.

2) Podaliśmy opisy nie boju lecz rzezi w Tomaszowie, które wykazały całą kłamliwość raportu rosyjskiego, i posłużyły za objaśnienie innym raportom moskiewskim. P. R. Cz.

3) Tu myli się korespondent, bo oprócz dwóch oddziałów, które z Podlaskiego weszły na Litwę, jeden w okolicy Brześcia i puszczy białowiejskiej, drugi w okolicy Białegostoku i tam się zapewne miejscowemi powstańcami wzmacniają, są także oddziały powstańców w okolicy Grodna i w okolicy Trok, jak donoszą same depesze petersburskie. P. R. Cz.

koła¹⁾ (zdaje się przydomek wojenny) było do 5000. Siły te były tak rozłożone: 2500 w samym mieście w tej liczbie 500 dubeltówek, reszta same kosy. Ku traktowi którym szedł oddział rosyjski z Mińska zwróciła się część strzelców i 500 kosynierów, 1500 ku traktowi na Mokobudy, reszta była w rezerwie. W Ludwinowie stało 1000 kosynierów, w Mokobodach także 1000 i cokolwiek powstańczej kawaleryi. Zaś miejsce odwrotu dla oddziałów wskazane we wsi Grochów na trakcie do Sokołowa. Oddział rosyjski z Siedlec przybył do Mokobód o godzinie 11½ w nocy z dnia 2. na 3. Lutego. Dowódzca powstańców w Mokobodach nieznanego nam nazwiska (Mucha? P. R. Cz.) niepokazał się; objął więc dowództwo młody człowiek Polak, który był dawniej w wojsku rosyjskiem, i zacięcie walczył z Moskalami do godziny 5 rano. Kosynierzy dzielnie się sprawili i zabili tutaj 100 Moskali. Dowódzca raniony, powstańcy unieśli go z sobą i cofnęli się ku Grochowu, zostawwszy oddział z 200 na boku nieprzyjaciela w Serutach.

Oddział powstańców w Ludwinowie pomiędzy tą wsią a Starą wsią, walczył długo z oddziałem rosyjskim Bontempsa i wstrzymywał go do godziny 9 rano; strata na tem miejscu w ludziach z jednej i z drugiej strony nieznaczna. Oddział Bontempsa przybył o godzinie 12 na pozycję pod Węgrów, lecz wojsko pochodem i walką w Ludwinowie tak było znużone iż do boju nie mogło wystąpić.

Bój w samym Węgrowie rozpoczął oddział który nadszedł z Mińska, około 8 rano puszczaniem rac i różnych pocisków palnych na miasto, od których zapaliły się trzy stodoły i kule uszkodziły mury klasztoru Reformatów. O godzinie 8½ połowa oddziału rosyjskiego z bagnetem naprzód rzuciła się do szturm Węgrowa. Strzelcy nasi ukryci w ogrodach za płotami, domami i innymi budynkami, dopuściwszy Moskali na 50 kroków palnęli do nich, a 500 kosynierów krzyknawszy »Jezus Maryja« rzuciło się na nich. Wszczęła się walka zażarta, Moskale cofnęli się na wzgórek za miastem. W Symczeni oddział rosyjski który wyruszył z Siedlec i walczył w Mokobodach, przyszedł na pozycję przez Węgrów, i połowę sił swoich złączywszy z siłami oddziału rosyjskiego, wysłał na powtórny szturm Węgrowa. Strzelcy nasi mocno ich prażyli, a kosynierzy w liczbie 2000 szturm odparli z miasta. Armaty zagrały i sypano kartaczami na kosynierów ale nieszkodliwie. Trzeci szturm Moskale przypuścili, strzelcom naszym ładunków brakło, ale kosynierzy znowuż Moskali odpędzili. W tej chwili Bontemps przybył pod Węgrów, o czem zawiadomił swoje oddziały puszczaniem rac. Wówczas dowódzca Sokoł rzekłszy »dosyć już na dzisiaj dzieci« dał rozkaz odwrotu traktem od Sokołowa do Grochowa, gdzie już zebrał się oddział z Mokobód i Ludwinowa. Odwrot odbył się w największym porządku z zabraniami rannych, Moskale nie ścigali. Tylko oddział z 200 ludzi zostawiony w Serutach, cofnął się w nieporządku i na niego napadła konnica, zrabowała 15 ludzi, zabrała cokolwiek jeńca i chorągiew, którą okrwawioną przysłano do zamku w. księcia. Zebrałi też nasi i broń po zabitych. W Węgrowie legło naszych 70, Moskali zabito w Węgrowie 300, w Mokobodach 100. Naszych we wszystkich trzech potyczkach legło sto kilkanaście. Nasi zaczęli cofać się o godzinie 12½. Po ich wyjściu Moskale zaczęli z dział bić do miasta i spalili wiele stodoł i innych budynków. O 2ej dopiero po południu weszli kozacy do miasta, bili i zabijali wszystkich bezbronych, nawet kobiety i dzieci, których na ulicach zastali. Wpędziwszy do domów, kazali pozamykać okiennice, poczem dopiero weszła piechota. Przez kilka godzin na 8 furmankach zwozili Moskale swoich zabitych i pochowali ich w mundurach, potem zebrałi naszych trupów, odarli ich i nagich na kupę na ryku rzucili, gdzie mój znajomy we dwa dni po boju będący w Węgrowie jeszcze ich widział nie-pochowanych.

Świetny to i jedyny był bój dla naszych formujących się dopiero wojsk. Moskale w pochodzie wysyłają naprzód do każdej wsi kozaków, którzy opanują wieś, biją ludzi, wpędzają ich do domów, ażeby nikt niedoniósł o ich pochodzie, poczem dopiero przechodzi piechota przez wieś. W tym pochodzie zbili okropnie na koniu jadącego p. J. Maja, Anglika, będącego w obowiązku w Jadowie.

Oddziały powstańcze nowe w różnych punktach znowuż się sformowały nagle, jakby wyrosły z pod ziemi.

W Warszawie aresztowania — wzięto do cytadeli mecenasa Kajsiewicza. Rewidowano dzisiaj klasztor i kościół Karmelitów bosych; w grobach trupów poruszono.

Wielopolski otrzymał podziękowanie od cesarza za dobre sprawowanie rządów w kraju. Cz.

— Nie mamy dziś dalszych wiadomości o przebiegu powstania, prócz niepewnych wieści z strony rosyjskiej podanych przez Lwów, że w dniu 8ym b. m. po południu Moskale zajęli Zawichost, a powstańcy pociągnęli ku Sandomierzowi, wojsko zaś ich tam ścigać miało. Zaś pod Winiarami i Słupcami przyjsć do całogodzinnej walki, w której wielu powstańców ujęto. Dniem poprzednio Moskale po spaleniu Tomaszowa naszli Zwierzyniec, i tam spalili w dobrach ordynackich pałac i folwarki. W ogóle codzien napotykaemy i zapewne napotykać jeszcze będziemy doniesienia o cofaniu się powstańców, gdyż ten rodzaj wojny jaki oni prowadzą, na tem polega, aby przed siłami większemi ustępować, a tylko je niepokoić i trudzić, mniejsze zaś oddziały znosić.

Warszawa, 9. Lutego. — Z dnia 6. na 7 w nocy o godzinie 1 udał się oddział gwardyi pieszej pociągiem nadzwyczajnym jak to wam już donosiliśmy, ku Skierniewicom by uderzyć na obóz w Bolimowie. Już na dworcu spotkało wojsko rozmaite przeszkody, które wyjazd opóźniły. To niemożna było znaleźć palaczy, coby podsycili parą lokomotywę, to znów zachorował nagle konduktor i trzeba było drugiego poszukać, aż wreszcie wszystko załatwiono, i pociąg wyruszył, mając przed sobą pe-

1) Jest to nazwisko przybrane, tak zwane przezwisko wojenne; lecz inny korespondent donosił nam, że jednym z oddziałów powstańczych w Węgrowie dowodził także inny oficer mający nazwisko przybrane Mucha. P. R. Cz.

dzącą w awangardzie drugą lokomotywę. O kilka mil przed Skierniewicami wojsko wysiadło i zaczęło maszerować ku Bolimowu. W tem z nienacka w Radziwiłłowskim lesie wypadają powstańcy, strzelają z dudeltówek i rewolwerów, kosyniery uderzają na zmieszanych, gwardya nie dotrzymuje placu i zmuszona się cofnąć. Mała to wprawdzie potyczka, bo tylko 11 zabitych i 17 rannych ze strony Moskali, ale świadczy zawsze o mężstwie i zapale powstańczych hufców.

To też rozbiegła się wieść po Warszawie, że cesarz niezadowolony z ogólnego biegu wypadków, udzielił dymisyą jen. Ramsay. Wieść ta coraz bardziej nabiera pewności, a jak niektórzy twierdzą, jest już autentyczną. Również uderzyli z pomyślnym skutkiem powstańcy na straż graniczną w Sosnowcu, a wyparłszy ją i rozbiorwszy żandarmów, zajęli miasteczko, ważną jako klucz komunikacji z Prusami, zabrali z kasy granicznej 61,500 rubli sr., i 300 funtów ołowiu, prywatną własność jakiegoś kupca z Wrocławia. Wnet zaprowadzono rząd narodowy, i z największą sumiennością odesłano natychmiast za ołów zabrany właścicielowi całą należność. Już orzeł biały zatoczył skrzydła, zdala wracając podróżnych uwagę, już urzędnicy pieczętują orłem i pogonią paszporta, i w ojcystym języku podpisują wizy.

Od Sosnowca aż do Częstochowy rzeczywiście nie dojrzeć Moskale, wszystko w ręku powstańców, widzieć można ich pikiety i placówki, a służba cała w przykładnym się odbywa porządku. Dopiero w Piotrkowie napotyka się znowu Moskali, którzy tutaj znacznie zgrupowali siły. Tak jak Sosnowiec od strony pruskiej, tak od strony galicyjskiej zajęta przez powstańców komora graniczna Maczki i podobnie zaprowadzony rząd i służba narodowa.

Od strony litewskiej dowiadujemy się, że dwa pułki grenadyerskie gwardyi, w pochodzie z Petersburga do Królestwa nagle odebrały rozkaz zatrzymania się w Wilnie, w którego okolicach, jak się zdaje, obawiać się poczynają rozruchów. Podobnie jak w Węgrowie, Suchedniowie i Wąchocku, tak i na Litwie, na pograniczu Królestwa, rozpasane żołdactwo złupiło kilka wiosek, w których poprzednio byli powstańcy, a dopuściwszy się wielu okrucieństw, domostwa spaliło i z ziemią zrównało.

W Suwałkach aresztowano 20 osób, między którymi trzech adwokatów. Podobny los spotkał zupełnie niespodzianie w Warszawie mecenasa Kajsiewicza, człowieka podeszłego wieku i pod względem politycznym nadzwyczaj oględnego i umiarkowanego. Pan Kajsiewicz jest plenipotentem książąt Radziwiłłów.

Bawią tutaj obecnie jen. pruski Alvensleben i major Rauch, którzy podobno przybyli, aby w imieniu gabinetu berlińskiego ofiarować w księciu pomoc wojskową w razie potrzeby, to jest wzmaganą się powstania. Obadwaj oficerowie mieli kilkadziesiąt w zamku z namiestnikiem narady, których treść dotąd niewiadoma.

Dzien. Pozn.

— Dzien. Powsz. z d. 11. Lutego zamieszcza następującą przestrożę urzędową:

Przywódcy stronnictwa wywrotu, wichrzenia swoje rozpoczęli zbrodniami, a podtrzymują je i rozszerzyć usiłują coraz nowymi kłamstwami. Rozgłaszali naprzód fałszywe wieści o rozciągłości poboru do wojska, takiej, w jakiej on ani postanowiony ani wykonany nie był; chcieli tak wywołanym popłochem popchnąć do band młodzież rzemieślniczą. Ogarniający ją szal usiłowali następnie utrzymać i powiększyć przeciwni prawdziwie wieściami o mniemanych zwycięstwach burzycieli. Gdy te fałszywe ustępować zaczęły przed rzeczywistością i los szalonego przedsięwzięcia okazał się niewątpliwym, tajemni podżegacze rozruchów rzucili się na kłamstwo innego rodzaju, siejąc między ludem pogłoski o wypowiedzianej jakoby wojnie, o obecnej pomocy występować mającej z poparciem zbrojnego ruchu w Królestwie. Ludzie oświeceni i stosunki polityczne dojrzałe oceniający, niedają się uwieść tym nowym złudzeniom, ale rzemieślnicza niedoświadczona młodzież, dając ucho zdradzieckim podszeptom, codziennie jeszcze uchodzi z miasta i potajemnie do band się udaje.

Temu obłudowi czujność władz rządowych stara się wedle możności zapobiedz; aby złe zupełnie ukrócić, na to potrzebne jest domowe codzienne współdziałanie obywateli stolicy, starszyznę miejską składających, skierowane ku upamiętaniu zawisłej od nich młodzieży.

Czas już jest, aby poważna, dojrzała część mieszkańców miasta naszego, ochłonęła z trwogi rzuconej na nią przez terroryzm garstki bezimiennych kierowników tego dzieła bezrządu. Starszyzna miejska może zapobiedz następstwom zgubnego sprysiężenia, przez odważne występowanie, przez wypowiedzenie zdania swojego w obec obłąkanych domowników i czeladzi.

Ziemiaństwo całego kraju trzyma się zdala od tego ruchu; właściciele i włościanie patrzą z boleścią na zapamiętały zamach, który pozbawiony prawdziwych podstaw w narodzie, popycha kraj ku przepaści i zniszczeniem wszelkich zarodków pomyślności mu zagraża.

Ocalić młodzież pracowitą stolicy, którą uwodzą podżegacze, jest zadaniem starszych i rodzimych rzemieślniczych i właścicieli warsztatów. Oni pierwsi i rodziny ich staną się ofiarą, gdy upadnie przemysł stolicy i zamożność kraju.

Dopóki więc czas jeszcze, pożądanym jest dla wspólnego dobra, aby upominali pracowników po warsztatach, odwracając ich od opuszczania pracy i od zgubnej wędrówki z miasta do band, w których czeka ich nędza i bezowocna zagłada.

— Nie mogąc dla zbytnej obszerności, pomieścić w kolumnach pisma naszego, całego sprawozdania Domu Złeczeń ziemian w Włocławku, o którym wczoraj wspomniono, wyjmujemy z takowego główne szczegóły. I tak: kapitał zakładowy Spółki w r. z., rs. 62,000 wynoszący, uzupełniony został resztą pierwszej emisji akcji do rs. 75,000, którą złożyło 238 akcjonaryuszów kapitałów czasowej lokacji, wniesiono w ciągu roku rsr. 82,000, z tego zwrócono rs. 12,483, pozostało rsr. 69,517; z zesłoro-

cznych zbiorów, powierzono domowi: zboża korcy 49,574, wełny centnarów 503, okowity 3000, oprócz innych przedmiotów, a mianowicie towarów, których wartość doszła do rs. 272,786; ziemio-plodów sprzedał dom za rs. 192,466, obrot handlowy całoroczny domu przedstawił cyfrę rs. 1,855,856, stan czynny rs. 292,765, stan bierny rs. 206,477, przewyżka w stanie czynnym rs. 86,267, z której czysty zysk, przez działania Spółki osiągnięty wynosi rs. 11,006. Suma ta podług ustawy rozdzielona, dałaby każdej akcji storublowej procentu wraz z dywidendą rs. 10 k. 51³/₈, z uwagi wszakże, że dobrze zrozumiana przezorność, nakazuje w pomyślniejszych epokach zaoszczędzić coś na przyszłość, Spółnicy firmowi idąc za przykładem kolegów swoich kaliskich, zaprojektowali odłożyć na kapitał rezerwowi rs. 1732, a przyznać obecnie akcyom procentu i dywidendy po rs. 9 kop. 25. W tym stosunku przeto, tymczasowo, za wynagrodzeniem komitetu nadzorczego, należność akcyonaryuszom wypłacają, ostateczną decyzją co do przyjęcia wniosku swego, zebraniu ogólnemu pozostawiając.

Francya.

Paryż, 11. Lutego. — Wypadki w Polsce, jak pisze National-Zeitung, zajmują tu w wysokim stopniu. Z trzech mocarstw, które najbliższe są interesowane w tej sprawie, stosunkowo najmniej Austrya okazuje zawziętość. Mówią nawet, że najwięcej broni przeszło przez granicę austryacką. Odpowiada to częścią dawniejszej tradycji polityki austryackiej przy podziale Polski, częścią oziębłym stosunkom, które od czasu krymskiej wojny zachodziły między Rosją i Austryą. Austrii także chodzi o opinią europejską w tych wypadkach.

— Z Meksyku nic nowego. Francuzi są niecierpliwi, rozumieją że Forej powie jak drugi Cezar: Veni, vidi, vixi. Jenerał Forcy dopiero może powiedzieć »Vidi.«

Galicya.

Lwów, 9. Lutego. — Wczoraj około czwartej po południu otrzymał marszałek krajowy ks. Leon Sapieha zawiadomienie od namiestnika hr. Mensdorfa, że cesarz rozporządził odroczenie sejmku aż do końca b. m. Koło polskie zebrane o godzinie 6. na posiedzenie poufne w sali Towarzystwa muzycznego dowiedziało się zaraz na wstępie o tem rozporządzeniu, a oraz i o drugim, że zapowiedziane na dziś o godzinie 11. posiedzenie sejmowe już się nie odbędzie; każdy zaś z posłów urzędowo odbierze w swem mieszkaniu zawiadomienie z bióra marszałkowskiego. Niektórym wręczono istotnie wczoraj rzeczony zawiadomienie, innym dzisiaj rano. Jest ono następującej osnowy: »Jego Ekscelencya Pan Namiestnik zawiadomił mię pismem z dnia dzisiejszego do I., 215, iż JCKAMość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 7. b. m. najmiłościwiej rozporządzić odroczenie galicyjskiego sejmku krajowego aż po koniec b. m. O tem mam zaszczyt zawiadomić WMPana z tym dodatkiem, iż najbliższe posiedzenie sejmku krajowego odbędzie się dnia 2. Marca b. r. o godzinie jedynastej przed południem. We Lwowie dnia 8. Lutego 1863.«

Odroczenie to sejmku jest prawdziwą niespodzianką dla wszystkich, a każdy niemal inne wynajduje jego powody. Zawieszenie wszelkich prac sejmowych wówczas właśnie, gdy się do nich wzięć miano, a zawieszenie ich na całe trzy tygodnie przy ściśle obliczonej kadencji sejmowej, która się skończy, jak głoszą dzienniki wiedeńskie, 28. Marca, narazi kraj na smutne nader następstwa. Czyż można się spodziewać, aby od 2. do 28. Marca sejm mógł wszystkie owe wnioski i projekta uchwalić, które rząd przedłożył lub wydział krajowy wypracował? Skończy się podobno na uchwaleniu instrukcji dla wydziału krajowego z powiększonym budżetem, na przyjęciu projektowanego etatu urzędników i służ wydziału tego, i na przyjęciu regulaminu. Reszta projektów i wniosków będzie musiała pójść w reces aż do przyszłej kadencji sejmowej.

Zachodzi atoli pytanie, czy i powyższe projekta przyjdą pod obrady, ponieważ wielu bardzo sądzi, że po tem pierwszym odroczeniu nastąpi drugie, a tak na odroczeniach skończy się cała kadencja sejmowa. Zdanie to ma bardzo wiele za sobą, gdyż rzeczywiście czegoś podobnego można się spodziewać, jeżeli głównym powodem odroczenia są wypadki w królestwie, które i na nasz kraj oddziaływały. To co się tam obecnie dzieje, nie zapowiada bynajmniej prędkiego końca, a tak i powód ów odroczenia będzie dalej istniał. Co więc marzono o ustawie gminnej i o innych ulepszeniach w urządzeniu stosunków kraju naszego, będzie musiało pójść w odwołkę, a Bóg wie na jak długo. Zostanie więc wszystko znów po dawnemu

Zastanawiając się nad sposobem odroczenia, nie pojmujemy prawdziwie, jak go pogodzić ze zwykłym w państwach konstytucyjnych trybem zawieszania na czas krótszy lub dłuższy obrad sejmowych. Można było przecież uwiadomić sejm na posiedzeniu publicznym, że ma się go tak a tak długo odroczyć. Jakiż mógł być powód odroczenia go w wilią posiedzenia, nie dopuszczając nawet, aby się na nie zebrał; chociaż wszyscy niemal członkowie byli obecni we Lwowie. Cóż miała znaczyć nagłość posunięta do tego stopnia, że listy do posłów wygotowano po północy, a marszałek je zaraz podpisywał? Wszakże nierównie krótszą można było obrać drogę ogłoszenia tego na posiedzeniu sejmowym, co każdemu posłowi z osobna donosząc pisano. Nie pojmujemy prawdziwie, jakie z ogłoszenia podobnego mogły wyniknąć niebezpieczeństwa, by się aż uciekać do tak właściwego sposobu odraczania sejmku.

Nie łudziliśmy się wprawdzie nigdy zbyt wielkimi nadziejami, że z obrad sejmowych wielkie na kraj spłyną dobrodziejstwa. Lecz spodziewaliśmy się zawsze, że coś przynajmniej da się zrobić i osiągnąć. Tymczasem spełniają teraz i te skromniutki oczekiwania na niczem, a wszyscy są jak gdyby zwarzeni, ponieważ utrzymują wielu, że odroczenie sejmku jest w związku z jakimiś środkami surowymi, których władze rządowe myślą się chwycić przeciw tym, co okazują czynne współczucie rodakom w królestwie. Krążą też z ust do ust głuche wieści o zamierzonym uwięzieniu wielu bardzo osób, a i takich nie brak, którzy utrzymują

że stan obłączenia będzie niebawem ogłoszony. W więzieniu sądu karnego osadzono już 46 osób, a od kilku dni urzęduje wysłana z tego sądu komisya w Żółkiewskim, z czego należy wnosić, że liczba uwięzionych wkrótce może się powiększyć. Wszystko to razem wznieca niepokój powszechny; nagle odroczenie sejmów zastopniowało rozstrojenie umysłów, gdyż zdaje się potwierdzać, że pogłoski o zamierzonym użyciu środków surowych ziszczą się.

Kraków, 11 Lutego. — Na dniu 13 b. m. to jest w piątek o godz. 9ej rano odbywać się będzie w tutejszym magistracie losowanie popisowych urodzonych w latach 1842, 1841, 1840, 1839.

— Aresztowanych za podejrzenie przemyślenia do Królestwa Polskiego odstawiają na zamek, z kąd wnosić można, że podpadną sądom wojskowym, bo nie może być innego powodu tej zmiany aresztu. Na jakiejby zaś zasadzie sąd wojskowy miał być kompetentnym w takich przypadkach, tego niewyjaśniają ustawy obowiązujące.

— Lekarz tutejszy p. Wołek został dziś aresztowanym w mieście. Powód aresztowania nie jest nam wiadomy.

— W dniu wczorajszym ogłoszono wyrok c. k. sądu karnego w sprawie o naruszenie spokojności publicznej przez agitację polityczną podczas pielgrzymki odpustowej z Nowego Sącza do Kobylanki w r. 1861 odbytej. Wyrokiem tem p. Ludwik Sroczyński uznany został winnym zbrodni naruszenia spokojności publicznej z § 65 lit. a k. k. i skazanym na 7 miesięcy więzienia obostrzonego postem raz w tydzień; pan Konstanty Kosiński współwinnym tejże zbrodni i skazanym na miesiąc aresztu obostrzonego postem raz w tydzień; wreszcie X. Michał Biega uwolnionym od zarzutu zbrodni naruszenia spokojności publicznej, dla braku dostatecznych dowodów. Inni oskarżeni uznani zgodnie z wnioskiem prokuratury za niewinnych zarzuconej im zbrodni. Przeciw wyrokowi wspomnianemu, pp. Sroczyński i Kosiński zgłosili natychmiast rekurs, zaś X. Michał Biega zastrzegł sobie prawo zgłoszenia takowego w 24 godzinach. Zwiąże o ile możności sprawozdanie z posiedzeń sądowych, do owej agitacji podczas pielgrzymki z Sącza do Kobylanki się odnoszących, podamy w najbliższych numerach. Cz.

Kronika miejscowa.

W obwodzie poznańskiego sądu apelacyjnego zaszły w miesiącu Styczniu następujące zmiany co do wyższych urzędników: 1) Przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu: referendaryusza sądu apelacyjnego Dziadka uwolniono ze służby, auskultatora Evmanna mianowano referendaryuszem sądu apelacyjnego a referendaryusza Jauernicka z Wrocławia przeniesiono do obwodu poznańskiego sądu apelacyjnego; 2) Przy sądzie powiatowym w Międzybórze mianowano asesora sądowego Contentusa sędzią powiatowym, przeznaczając go komisji sądowej w Skwierzynie n. W.; 3) Przy sądzie powiatowym w Poznaniu mianowano asesora sądowego Müllera sędzią pomocniczym; 4) Przy sądzie powiatowym w Rogoźnie ustanowiono asesora pomocniczego Woelffela w Poznaniu sędzią pomocniczym.

— O wykładach uстных w tutejszem Towarzystwie przemysłowem piszą nam co następuje:

W niedzielę wieczorem czytał w poznańskim Towarzystwie przemysłowem p. Zeyland pierwszą część swego sprawozdania z zwiedzonej kosztem Towarzystwa przemysłowego wystawy wszechświata w Londynie, zawierającą najprzód samą podróż, przybycie do Londynu, pogląd na to miasto, i opis najznakomitszych budowli tamże. Naturalność w przedstawieniu, gładkość w opowiadaniu, przytem jasny i zdrowy sąd o wszystkim, cechowały ten opis, który też z wielkiem zajęciem przez liczne zgromadzonych członków był słuchanym. Widocznie między innymi podobał się n. p. ustęp o konstablerach wykonujących urząd policyjny w Londynie. Przedstawił ich też sprawozdawca w właściwym świetle, to jest, jako najrzetelniejszych i szlachetnych stróżów prawa, szanowanych dla tego przez ogół, a będących wielkim postrachem dla zbrodniarzy. Mają to być w ogóle ludzie wykształceni, każdy z nich bowiem mówi kilku językami, przytem nader uprzejmi i grzeczni. Szczególnie dla cudzoziemców są oni prawdziwym dobrodziejstwem, bo za-

miast ich ścigać wzrokiem badawczym niedowierzania, biorą w ojcowską opiekę i strzegą przed wszelkiego rodzaju oszustwem i przed wszelką napaścią. Na przyszłą niedzielę czytać znów będzie pan Zeyland drugą część sprawozdania, to jest opis wystawy samej.

D. P.
Kcynia, 7. Lutego. — Pod hasłem »Szczęść Boże do roboty« zawiązało się w biednej naszej i zapomnianej Kcyni, z wiedzą tutejszego magistratu i w przytomności miejscowego burmistrza: »Stowarzyszenie czeladzi katolickiej« ku podniesieniu ducha religijnego i towarzyskiego życia, a w następstwie sumiennej, poczciwej i gorliwej pracy. Skład i ustawy tego stowarzyszenia, staraliśmy się, o ile na to siły nasze, możliwie zasoby i miejscowe okoliczności pozwalają, zbliżyć jaknajbardziej do składu i ustaw stowarzyszenia w Poznaniu. Zebrania nasze odbywają się co niedzielę wieczorem, dotąd odbyły się dopiero cztery razy. Gorąca chęć, z jaką się tutejsza, nadszpedzanie liczna czeladź do osiągnięcia powyższego celu wzięła, rokuje stowarzyszeniu trwałość i błogie owoce, jeżeli okoliczni obywatele, którym na sumiennym i poczciwym rzemieślniku bez wątpienia nie mało zależy, zechcą się nad nami podjąć czynliwej opieki. Dobranie się założonego celu może tylko nastąpić przez obeznanie się z różnemi pismami i praktycznemi książkami, które mają być bodźcem do regularnych zebrań, ogniwem złączenia i podpora we wspólnych usiłowaniach. Dla braku lokalu, w którymbyśmy bezpłatnie zbierać się mogli, najeliśmy sobie odrębną izbę u jednego z tutejszych obywateli. Na opędzenie tych naszych nieuniknionych potrzeb, urządziliśmy wprawdzie miesięczną składkę pół złotego na każdego z czeladników; jednakże budzi się w nas słuszną obawę, że zkładki te zapewne nie wystarczą. Zwłaszcza, że chcielibyśmy prenumerować na czasopisma nasze niektóre. Przekonani o rzetelności naszych drobnych wysiłków około dobra wspólnego w zakresie naszej, pod wielu względami nieszczęśliwej okolicy, zanosimy do sąsiednich obywateli ziemskich prośbę, ażeby stowarzyszenie nasze według swego uważania, albo jednorazowym datkiem pieniężnym wesprzeć, albo do tak nazwanej: »Części opiekuńczej«, z oznaczeniem miesięcznej składki zechcieli się wpisać.

Każdy z szanownych obywateli, co prośbie naszej da ochotne posłuchanie, otrzyma na żądanie ustawy naszego stowarzyszenia. W razie rozwiązania stowarzyszenia, od którego niech nas Bóg uchwata, przejdzie możliwy mająteczek nasz na rzecz towarzystwa pomocy naukowej. Obecny prezes stowarzyszenia, ks. wikary Styczyński; czeka na pomyślny skutek prośby naszej ze starodawnem »Bóg zapłać.«
D. P.

Przybyli do Poznania dnia 13. Lutego.

HOTEL BERLIŃSKI: Maass z Lulina, Engel z Środy, Juanne z Lusowa, Roll z Sremu, Schulz z Samolecza, Bernstein z Środy, Balke z Swiebodzina, Samter z Bydgoszczy, Pfander z Sztutgartu.

EICHENER BORN: Rabinowicz z Wilna.

POD TRZEMA LILIAMI: Maiwald z Wrocławia, Nehring z Nehringswalde, Bettcher z Skierczewa.

Z dnia 14. Lutego.

BAZAR: Lisiecki z Sremu, hr. Mielżyński z Kotowa, Gładysz z Pless, Brzostowski z Polski, Bronikowski z Wilkowa, Bronikowski z Kocieszyna, Okulicz z Lubiatówka, Stablewski z Zalesia.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: hrab. Mycielski z Wziąchowa, Ahrens z Meklemburga, Neumann z Würzburga, Dollinger z Magdeburga, Hermsen z Krefeldu, Sahütze z Barmen.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Schmidt z Drezna, Soldin, Landsberger i Rosenthal z Berlina, Neumark z Tryestu, Putheim z Elberfeldu, Bames z Frankfurtu n. M., Eichler z Rathenow, Oborski z Nakla, Kamiński z Gluponia.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Wendeler z Szczecina, Ottmann z Berlina, Łaszczewski z Rosyi, Giese z Wolska, Wegner z Cieszkowa, Haberland z Topoli.

HOTEL PARYSKI: Lichtwald z Bednar, proboszcz Giebarowski z Bród, Długolecki z Czerniejewa.

HOTEL BERLIŃSKI: Peschke z Syczyzna, Brodsack z Strzyżewa, Bröcker i Węsierski z Modliszewka, Busse z Sliwna, Hesselbein z Torunia, Tonn z Mur. Gośliny, Hesselbein z Torunia.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: v. Schkopp z Berlina, Tartakowski z Tamborzeja, Prinz i Landeck z Wągrówca, Ortman z Worholländer, Kochheim z Środy, Kuttner z Wrześni.

EICHENER BORN: Raszewski z Łabiszyna, Neustadt z Wrocławia, Szallato z Wyganowa.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Lewy z Międzyrzecza, Lewy i Chaim z Skwierzyny, Magazynowa ul. 15.

Accouchement secret w n. koncess. Instytucie.
Adres **M. M.** 49. franko **Berlin.**

Hoyera patentowaną sól w kamieniach do lizania dla bydła

sprzedaje w znanych sztukach oryginalnych po 2½ Sgr. przy wzięciu 10 sztuk po 2¼ Sgr.

100 sztuk za 6 Tal. 20 Sgr., 500 sztuk za 32 Tal., 1800 sztuk za 105 Tal.

Adolf Asch, ulica Zamkowa 5.

Sty Łazarz Nr. 9. są 2 pokoje z kuchnią i stajnią do wynajęcia.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 13. Lutego 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) mała zmiana. Na Luty 40½ list. 40 pien., na Luty Marzec 39½ list. 5/6 pien., na Marzec Kwiecień 39½ list. 5/6 pien., na wiosnę 39½ list. 5/6 pien., na Kwiecień Maj 39½ list. 5/6 pien., na Maj Czerwiec 40½ list.

Okowita (beczka 8000 kwart Trallesa) dobrze się trzyma w cenie. Na Luty 13½ list. 12 pl., na Marzec 13½ list. 24 pl., na Kwiecień 13½ list. 12 pl., na Maj 13¾ list. 17/24 pien., na Czerwiec 14 list. 13½ list. 12 pl., na Lipiec 14½ list. 1/4 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 13. Lutego.

Pszonica 60—72 tal.
Żyto na Luty 45¼—½ tal., na Maj Czerwiec 44½ tal.

Jęczmień wielki i mały 31—39 tal.
do 5/24 tal., na Maj Czerwiec 15½ tal., na Wrzesień Paźdz. 14½ tal.

Groch do gotowania 47—53 tal.
Groch na pastwę 43—44 tal.

Olój rzepiowy na Luty 15½ tal., na Luty Marzec 15½ tal., na Kwiecień Maj 15½—¼ tal.
Olej lniany 15¾ tal.

Okowita na Luty i Luty Marzec 14½ tal., na Kwiecień Maj 14½—7/24—3/8 tal., na Maj Czerwiec 14½ tal., na Czerwiec Lipiec 14½ tal., na Lipiec Sierpień 15½ tal., na Sierpień Wrzesień 15½—5/12 tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 13. Lutego 1863.		Sto-pa-pCt.	Na pr. kurant
			papie-rami. gotowi-zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	—	101¾
„ z roku 1859	4½	—	107
„ z roku 1856	4½	—	101¾
„ z roku 1853	4	—	99¾
Oblig. długu skarbowego	3½	—	89¾
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	89¾
dito miasta Berlina	4½	—	102¾
dito „ „	3½	—	90¾
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	92½	—
dito „ „	4	—	101½
dito Pruss Wschodnich	3½	—	88¾
dito Pomorskie	3½	—	91½
dito „ „	4¼	—	100¾
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego	3½	—	98
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	97¼
dito Szląskie	3½	95¼	—
dito Pruss Zachodnich	3½	—	87¼
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	98¾
Obligacje miejskie II. Em. Pozn.	4	—	—
Obligacje prowincyjne Poznańskie	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	97½	—
Louisdory	—	—	110½
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	107